

EKL RETRIIVERITE KATSEKOHTUNIKE STATUUT

Kinnitatud EKL volinike koosolekul 04.04.2023

Kehtib kuni 04.04.2024

Sisukord:

1. Retriiverite katsekohtuniku definitsioon ja kvalifikatsioon
2. Kohtunikuks saamise eeltingimused
3. Kohtuniku koolitus
4. Hindamisõiguse laiendamine
5. Kohtuniku õigused
6. Kohtuniku kohustused
7. Kohtuniku eetika
8. Karistused
9. Kohtuniku hindamisõiguse peatamine
10. Kohtuniku hindamisõiguse ennistamine

1. Retriiverite katsekohtuniku definitsioon ja kvalifikatsioon

- 1.1. EKL RETRIIVERITE KATSEKOHTUNIK (edaspidi kohtunik) on isik, kes on Eesti Kennelliidu (edaspidi EKL) poolt saanud õiguse hinnata tühte või enamat EKL poolt kinnitatud retrieverite tõumast katset.
- 1.2. Kohtuniku pädevus omistatakse ja kinnitatakse EKL juhatuse poolt peale hindava kohtunikuna stažeerimise sooritamist tulemusel „SOORITATUD“.
- 1.3. Kohtunikul on lubatud hinnata Eestis, FCI liikmesriikides ja FCI partnerriikides retrieverite tõumaseid katseid.

2. Kohtunikuks saamise eeltingimused

2.1. Üldised nõudmised:

- 1) olema vähemalt 21-aastane;
- 2) omama alalist elukohta Eestis;
- 3) olema EKL liige;
- 4) tegelenud retrieverite tõumaste katsete ja linnujahiga vähemalt kord aastas viimase viie aasta jooksul;
- 5) Jahitunnistuse olemasolu.

2.2. Retriiverite tõukatse ja retrieverite tõukatse dummydega:

- 1) Saanud koerajuhina enda omandis oleva koeraga retrieverite tõukatset tulemuse "sooritatud";
- 2) olnud vähemalt kolmel korral retrieverite tõu- või tasemekatse korraldustoimkonnas, millest vähemalt kahel korral peakorraldajana;
- 3) osalenud retrieveri koerajuhina linnujahil ja/või retrieverite tasemekatsel ja saanud tulemuse.

2.3. Retriiverite tõuomane tasemekatse:

- 1) Saanud koerajuhina enda omandis oleva koeraga retrieverite tasemekatse VÕI-klassis vähemalt teise (2) järgu;
- 2) olnud vähemalt kolmel korral retrieverite tasemekatse korraldustoimkonnas, millest vähemalt ühel korral peakorraldajana viimase viie aasta jooksul;

- olnud kohtnikuks vähemalt kahel retriiverite tõukatsel ja hinnanud vähemalt 30 koera;
- 3) osalenud retriiveri koerajuhina linnujahil.

2.4. Retriiverite Working Test:

- 1) Saanud koerajuhina enda omandis oleva koeraga RWT katsel VÕI-klasis vähemalt teise (2) järgu;
  - 2) olnud vähemalt kolmel korral retriiverite Working Testi korraldustoimkonnas, millest vähemalt kahel korral peakorraldajana;
  - 3) osalenud retriiveri koerajuhina linnujahil.
- 2.5. Kohtunike koolitusele pürgijal peavad punktis 2.1 nimetatud eeltingimused täidetud olema enne punktis 3.3 kirjeldatud kohtuniku põhikursusel osalemist. Punktides 2.2, 2.3 ja 2.4 nimetatud vastava retriiverite tõumase katse nõudmised peavad olema täidetud enne punktis 3.4 kirjeldatud vastava katse kohtunikuna stažeerimisi.
- 2.6. Kohtunikukandidaat peab olema võimeline esitama tõendeid talle esitatud nõuete täitmise kohta.

3. Kohtuniku koolitus

3.1. Kohtuniku koolitus koosneb järgnevatest etappidest:

- 1) kohtuniku baaskursus, mis lõppeb teooriaeksamiga;
- 2) tõumaste katsete kohtuniku põhikursus, mis lõppeb teooriaeksamiga;
- 3) stažeerimine harjutava ja seejärel hindava kohtunikuna vastavalt punktis 3.4 nimetatud tingimustele.

3.2. Kohtuniku baaskursus

- 3.2.1. Kohtuniku baaskursust korraldavad EKL liikmesorganisatsioonid ja/või EKL vastavalt kehtivale EKL katsekohtuniku statuudile.
- 3.2.2. Kohtunikukandidaat, kes on juba EKLi poolt kinnitatud kohtunik või kes on juba varasemalt baaskursuse läbinud ja eksami positiivselt sooritanud, ei pea baaskursust ja sellele järgnevat eksamit uuesti sooritama.

3.3. Tõumaste katsete kohtuniku põhikursus

- 3.3.1. Tõumaste katsete kohtuniku põhikursust korraldavad retriiverite tõuorganisatsioonid ja/või EKL.
- 3.3.2. Põhikursuse korraldamisest tuleb teatada EKL-RTKK eestseisust* ja EKL juhatus vähemalt üks kuu enne kursuse algust.
- 3.3.3. Kuni EKL-RTKK* loomiseni täidab selle kõiki ülesandeid ERTÜ juhatus (dokumendis edaspidi EKL-RTKK).
- 3.3.4. **Tõukatse kohtuniku põhikursus** peab käsitlema järgmisi teemasid vähemalt 20 AT ulatuses:
- 1) Retriiveriga jahipidamise viisid ja algupärased jahiomadused (vähemalt 1 AT);
  - 2) Retriiverite jahiinstinktid ning erinevate retriiveri tõugude iseloomu ja käitumise eripärad (vähemalt 1 AT);
  - 3) Retriiverite tõumaste katsete eeskirjad (vähemalt 2 AT);
  - 4) Retriiverite tõumaste katsete hindamise põhimõtted ning protseduurid (vähemalt 2 AT);
  - 5) Retriiverite tõumaste katsete korraldamist reguleerivad normdokumendid (vähemalt 1 AT);
  - 6) Kohtuniku käitumise- ja eetika alused (vähemalt 1 AT);
  - 7) Praktilised tõukatset puudutavad harjutused maastikus (vähemalt 12 AT).
- 3.3.5. **Tasemekatse kohtuniku põhikursus** peab käsitlema järgmisi teemasid vähemalt 18 AT ulatuses:
- 1) Retriiverite tasemekatsete eeskirjad (vähemalt 2 AT);
  - 2) Retriiverite tasemekatsete hindamispõhimõtted ning protseduurid (vähemalt 2 AT);
  - 3) Retriiverite tasemekatsete korraldamist reguleerivad normdokumendid (vähemalt 1 AT);
  - 4) Kohtuniku käitumise- ja eetika alused (vähemalt 1 AT);

5) Praktilised tasemekatset puudutavad harjutused maastikus (vähemalt 12 AT).

3.3.6. **Töökatse kohtuniku põhikursus** peab käsitlema järgmisi teemasid vähemalt 20 AT ulatuses:

- 1) Retriiveriga jahipidamise viisid ja algupärased jahiomadused (vähemalt 1 AT);
- 2) Retriiverite jahiinstinktid ning erinevate retrieveri tõugude iseloomu ja käitumise eripärad (vähemalt 1 AT);
- 3) Retriiverite töökatse (Working Test) eeskirjad (vähemalt 2 AT);
- 4) Retriiverite töökatse (Working Test) katsete hindamise põhimõtted ning protseduurid (vähemalt 2 AT);
- 5) Retriiverite töökatsete korraldamist reguleerivad normdokumendid (vähemalt 1 AT);
- 6) Kohtuniku käitumise- ja eetika alused (vähemalt 1 AT);
- 7) Praktilised töökatset puudutavad harjutused maastikus (vähemalt 12 AT).

3.3.7. Põhikursuse lektoriks ja eksamineerijaks peab olema vähemalt 4-aastase tööstaažiga retrieverite vastava tõumase katse kohtunik.

3.3.8. Põhikursus loetakse läbituks, kui

- 1) on sooritatud kirjalik teooriaeksam, milles on küsimusi kõikidest põhikursusel käsitletud teemadest. Eksam loetakse sooritatuks, kui kirjalikul teooriaeksamil on saadud õigeid vastuseid 80% või rohkem. Teooriaeksamit mitteläbinud kandidaat on lubatud osalema maastikul praktilisele hindamisele;
- 2) on heaks kiidetud maastikul toimunud praktiline hindamine.

3.3.9. Kui kohtunikukandidaat ei soorita teooriaeksamit, peab talle võimaldama teha korduveksam 3 kuu jooksul kohtunikukandidaadi kulul. Kui kohtunikukandidaat korduseksamit ei soorita, peab ta kordama kohtuniku põhikursust.

3.3.10. Põhikursuse edukalt läbinud kohtunikukandidaat pääseb edasi stažeerima.

3.4. Stažeerimine

3.4.1. Kui kohtunikukandidaat on edukalt sooritanud kohtuniku baaskursusele ja tõumaste katsete kohtuniku põhikursusele järgnenud eksamid ning eksamikomisjon on sellest teavitanud EKL-RTKK eestseisust*, väljastab EKL-RTKK eestseisus* talle stažeerimiskaardi 30 päeva jooksul peale teavituse laekumist.

3.4.2. Enne stažeerimist peab kohtunikukandidaat olema täitnud lisaks ka punktides 2.2 kuni 2.4 nimetatud vastava katse eeltingimused, mille kohtnikuks kohtunikukandidaat saada soovib. Eeltingimuste täitmist kontrollib EKL-RTKK eestseisus.

3.4.3. Stažeerimise käigus toimub retrieverite tõumase katse hindamise praktiseerimine ametlikult hindava katsekohtuniku juhendamisel. Stažeerimine toimub vastaval retrieverite tõumasel katsel, mille kohtnikuks kohtunikukandidaat saada soovib.

3.4.4. Stažeerimine toimub vastavalt retrieverite tõumasele katsele järgneva skeemi kohaselt:

- 1) Retriiverite **töökatse** kohtunikukandidaat peab:
  - stažeerima kaks korda harjutava kohtunikuna ja seejärel ühe korra hindava kohtunikuna;
  - stažeerima vähemalt kahe erineva katsekohtuniku juures;
  - hindama harjutava kohtunikuna vähemalt 30 koera sooritust ja hindava kohtunikuna vähemalt 10 koera sooritust, millest vähemalt 2 koera peavad saama katsel positiivse tulemuse.
- 2) Retriiverite **tõumase tasemekatse** kohtunikukandidaat peab:
  - stažeerima vähemalt kaks korda harjutava kohtunikuna ja seejärel ühe korra hindava kohtunikuna;
  - stažeerima vähemalt kahe erineva kohtuniku juures kõikides klassides;
  - harjutava kohtunikuna hindama kokku vähemalt 20 koera sooritust, seejuures igas klassis vähemalt 3 koera sooritust, millest vähemalt 2 koera peavad saama järgu;
  - hindava kohtunikuna hindama kokku vähemalt 10 koera sooritust, seejuures igas klassis vähemalt 3

koera sooritust, millest vähemalt 1 koer peab saama järgu.

3) Retriiverite **Working Testi** kohtunikukandidaat peab:

- stažeerima vähemalt kaks korda harjutava kohtunikuna ja seejärel ühe korra hindava kohtunikuna;
- stažeerima vähemalt kahe erineva kohtuniku juures kõikides klassides;
- harjutava kohtunikuna hindama kokku vähemalt 20 koera sooritust, seejuures igas klassis vähemalt 5 koera sooritust;
- hindava kohtunikuna hindama kokku vähemalt 20 koera sooritust, seejuures igas klassis vähemalt 5 koera sooritust.

3.4.5. Stažeerimist saab sooritada vaid ametlikel katsetel ning vähemalt 2-aastase tööstaažiga ja vastavat retriiverite töuomast katset vähemalt viiel korral hinnanud katsekohtuniku all.

3.4.6. Katsekohtunik tohib korraga juhendada kuni kahte harjutavat kohtunikku või ühte hindavat kohtunikku.

3.4.7. Stažeerimise soovist tuleb katset korraldavale ühingule kirjalikult teada anda enne katse registreerimistähtaja lõppu.

3.4.8. Katsekohtuniku nõusolekut stažööri juhendamiseks taotleb katse korraldustoimkond.

3.4.9. Nii katse korraldustoimkonnal kui ka katsekohtunikul on õigus stažöörist keelduda.

3.4.10. Korraldustoimkonnal ei ole stažööri suhtes mingisuguseid materiaalseid kohustusi.

3.4.11. Harjutava kohtunikuna stažeerimine on koolituslik ja stažeerimist vastu võttev kohtunik peab aitama kohtunikukandidaati olukordade hindamisel. Harjutava kohtunikuna stažeerimine peab olema heakskiidetud vähemalt kahe katsekohtuniku poolt (kirjalikult stažeerimise kaardi peal).

3.4.12. Stažeerides hindava kohtunikuna:

- 1) peab kohtunikukandidaati hindama kõik katsekohtuniku poolt ühel päeval hinnatavad koerad;
- 2) peab kohtunikukandidaati tegutsema hindamisel täiesti iseseisvalt ilma kõrvalise abita;
- 3) kohtunikukandidaadi poolt antud hindamistulemused võivad katset ametlikult hindava katsekohtuniku tulemustest erineda maksimaalselt kahe koera osas.

3.4.13. Stažeerimine hindava kohtunikuna sooritatakse kirjalikult. Sooritatud/mitte sooritatud tulemus märgitakse stažeerimiskaardile ja katse protokollile.

3.4.14. Kui kohtunikukandidaat ei soorita hindava kohtunikuna stažeerimist esimesel korral, saab ta stažeerimist hindava kohtunikuna korrata. Kui kohtunikukandidaat ei saa positiivset tulemust ka teisel katsel, peab ta alustama taas harjutava kohtunikuna stažeerimist. Stažeerimised tuleb sooritada hiljemalt kolme aasta jooksul peale stažeerimiskaardi väljastamist.

3.4.15. Kui kohtunikukandidaat mingil põhjusel kolme aasta jooksul vajalikku arvu stažeerimisi ei läbi, peab ta sooritama uuesti põhikursuse teooriaeksami.

3.4.16. Eksami positiivsel sooritamisel jätkab kohtunikukandidaat stažeerimist ning arvesse lähevad ka varasemad stažeerimised.

3.4.17. Kui kohtunikukandidaat põhikursuse eksamilt sellel korral positiivset tulemust ei saa, peab ta alustama taas punktis 3.3. kirjeldatud põhikursuse kuulamisest, sooritama seejärel eksami ning tegema uuesti ka kõik punktis 3.4.4. nimetatud stažeerimised.

3.4.18. Kui kohtunikukandidaat on nõuetekohaselt sooritanud punktis 3.4.4 nimetatud stažeerimised, esitab ta EKL-RTKK eestseisusele* avalduse hindamisõiguse kinnitamiseks ning EKL-RTKK eestseisus* esitab katsekohtuniku staatuse EKL juhatusel kinnitamiseks.

3.4.19. Peale EKL juhatuse otsust kinnitatakse kohtunikukandidaati kohtunike nimekirja ja talle väljastatakse tema pädevust kinnitav tunnistus.

4. Hindamisõiguse laiendamine

- 4.1. On soovitatav, et kohtunik, kellel on juba mõne retriiverite tõuomase katse hindamisõigus, laiendaks oma hindamisõigust ka teistele retriiverite tõuomastele katsetele.
- 4.2. Hindamisõiguse laiendamiseks peavad kohtunikul olema täidetud punktis 2 toodud vastava tõuomase katse eeltingimused ning tuleb sooritada stažeerimine harjutava ja hindava kohtunikuna vastavalt punktile 3.4.
- 4.3. Kohtunik, kes soovib laiendada oma hindamisõigust, esitab stažeerimise taotluse EKL-RTKK eestseisusele*, kes väljastab talle stažeerimiskaardi.
- 4.4. Kui stažeerimine harjutava ja hindava kohtunikuna on läbitud ning edukalt sooritatud, edastab EKL-RTKK eestseisus* avalduse EKL juhatusetele.
- 4.5. Peale EKL juhatuse kinnitust märgitakse EKL retriiverite katsekohtunike nimekirjas tema nime juurde laiendatud koolitusala hindamisõigust tähistav märg ning väljastatakse hindamispädevust kinnitav tunnistus.

5. Kohtuniku õigused

- 5.1. Kohtunikul on õigus:
  - 1) hinnata nendel retriiverite tõuomastel katsetel, mille hindamiseks on ta saanud EKLilt vastava õiguse, ning langetada sealjuures ainuisikulisi otsuseid;
  - 2) põhjendatult keelduda katse hindamisest;
  - 3) saada informatsiooni katse toimumise tingimuste kohta;
  - 4) teada katsega seotud kontaktandmeid (korraldajate, katse toimumis- ja majutuskohtade telefoninumbrid, e-posti aadressid);
  - 5) hiljemalt 3 päeva enne katse toimumist saada toimkonnalt teada hinnatavate koerte arv;
  - 6) katse hindamise ajal vähemalt ühele korraldaja poolt määratud abilisele;
  - 7) saada tasu minimaalselt 50 EUR hindamispäeva ja 30 EUR reisipäeva kohta;
  - 8) saada sõidukulude kompensatsiooni kohtuniku alalisest elukohast katse toimumise kohta. Isikliku sõiduauto kasutamisel kompenseeritakse sõidukulud minimaalselt 0,30 EUR/km;
  - 9) saada hindamispäeval toitlustamine;
  - 10) saada majutuskulude kompensatsiooni, juhul kui katse ajakava või katse kauguse tõttu kohtuniku alalisest elukohast ei ole kohtunikul võimalik saabuda ja lahkuda katse päeval;
  - 11) kohtuniku tasu suurus peab olema katse korraldajaga kokku lepitud enne katse toimumisaega;
  - 12) keelduda hindamast talle kinnitamata retriiverite tõuomaste katsete liike;
  - 13) keelduda soorituse hindamisest, kui koerajuhi käitumine on ebaviisakas, kohtunikkude solvav või hindamist takistav;
  - 14) keelduda hindamast suuremat arvu koeri, kui näeb ette katse eeskiri;
  - 15) keelduda hindamast katset, mille korraldus pole läbi viidud vastavalt eeskirjadele;
  - 16) pöörduda oma õiguste kaitsmiseks EKL-RTKK eestseisuse poole.

6. Kohtuniku kohustused

- 6.1. Kohtunik on kohustatud:
  - 1) hindama koeri EKL-is kinnitatud ja kehtivate retriiverite tõuomaste katsete eeskirjade kohaselt;
  - 2) järgima rahvuslikke loomakaitsealaseid nõudeid;
  - 3) järgima kehtivaid FCI ja EKL eeskirju;
  - 4) kohtlema kõiki osalejaid võrdselt, korrektselt ja viisakalt;

- 5) järgima üldiseid eetika põhitõdesid ja häid kombeid suheldes võistlusel osalejate, toimkonna ja teiste kohtunikega;
- 6) juhtima korraldaja tähelepanu puudustele, mis esinesid katse korraldusel ja läksid vastuollu kehtivate eeskirjadega.

7. Kohtuniku eetika

7.1. Katsekohtunik ei tohi:

- 1) hinnata katset, mille hindamisõigust tal ei ole;
- 2) end kohtunikuks kutsumiseks välja pakkuda;
- 3) loobuda ilma mõjuva põhjuseta katse hindamisest, milleks ta on andnud eelnevalt kirjaliku nõusoleku;
- 4) ilma mõjuva põhjuseta hilineda hindamisele ega lahkuda katselt enne, kui ta on täitnud kõik korraldajatega kokkulepitud ülesanded;
- 5) teist katsekohtunikku avalikult kritiseerida ega solvata;
- 6) ürituse ajal tarbida alkohoolseid jooke ega hindamise ajal suitsetada;
- 7) kanda ebakorrektselt ja oma ülesannet mittearvestavat riietust;
- 8) kuuluda katse korraldustoimkonda, kus ta kohtunikuna tegev on;
- 9) osaleda koerajuhina katsel, kus ta kohtunikuna tegev on;
- 10) hinnata oma perekonnaliikme või selle isiku sooritust, kellega ta samas majapidamises elab;
- 11) hinnata enda, oma perekonnaliikme või selle isiku omandis või kaasomandis oleva koera sooritust, kellega ta samas majapidamises elab.

8. Karistused

- 8.1. Kui katsekohtunik on oma tegevuses rikkunud FCI või EKL-i nõudeid ja see rikkumine on leidnud tõestust, võib EKL juhatus EKL-RTKK eestseisuse* ettepanekul sõltuvalt rikkumise ulatusest määrata talle järgmised karistused:
  - 1) hoiatus;
  - 2) hindamisõiguse peatamine ühe, mitme või kõigi koolitusalade ulatuses teatud perioodiks pärast kahte hoiatust ja põhjendust;
  - 3) hindamisõiguse äravõtmine ja kustutamine EKL kohtunike nimekirjast ühe, mitme või kõigi koolitusalade ulatuses pärast kolme hoiatust ja põhjendust;
  - 4) EKL-RTKK eestseisusel* ja EKL juhatusel on õigus mitte rakendada punkti 8.1.3 kolmanda hoiatuse puhul, kui see otsus on põhjendatud.
- 8.2. Kui kohtunik rikub kehtivaid FCI või EKL normatiivakte või eeskirju, siis tuleb selle rikkumise kohta hiljemalt 3 tööpäeva jooksul esitada EKL-RTKK eestseisusele* kirjalik avaldus koos kahe tunnistaja allkirjadega.
- 8.3. Süüdistuse saanud kohtunikule tuleb enne karistuse määramist võimaldada tema ärakuulamine. Kohtunikul on võimalus 10 päeva jooksul apelleerida tema suhtes langetatud otsust EKL juhatusesele.
- 8.4. EKL-RTKK eestseisuse* ettepanekud karistuse määramisel kinnitab EKL juhatus ja teavitab sellest vajadusel FCI-d.

9. Kohtuniku hindamisõiguse peatamine

- 9.1. Katsekohtunikult võetakse EKL-RTKK eestseisuse* ettepanekul ning EKL juhatusese otsusega ühe, mitme või kõigi koolitusalade ulatuses hindamisõigus ära ja ta kustutakse vastavas ulatuses EKL retriiverite katsekohtunike nimekirjast:

- 1) tema vastavasisulise avalduse alusel;
- 2) kui tema EKL liikmelisus on lõppenud;
- 3) kui ta ei ole 5 aasta jooksul töötanud retriiverite tõumaste katsete kohtunikuna;
- 4) kui ta ei osale jätkuvalt täiendkoolitustel, kui tema hinnatavaid retriiverite tõumaseid katseid puudutavad eeskirjad muutuvad. Kohtunikul on õigus osaleda täienduskoolitustel välismaal esitades vastava tõendi EKL-RTKK eestseisusele*.

10. Kohtuniku hindamisõiguse ennistamine.

- 10.1. Kohtuniku hindamisõiguse ennistamiseks tuleb taotlejal esitada vastavasisuline avaldus EKL-RTKK eestseisusele*. Kui EKL-RTKK eestseisus* otsustab hindamisõiguse ennistada, saadetakse otsus EKL juhatusel kinnitamiseks.
- 10.2. Kui kohtunik on hindamisõiguse kaotanud punktis 9.1.(2) määratud põhjuste tõttu, tuleb tal enne hindamisõiguse ennistamist taastada EKL liikmelisus.
- 10.3. Kui kohtunik on kustutatud nimekirjast punktides 9.1.(4), 9.1.(5) määratud põhjusel, tuleb tal enne hindamisõiguse ennistamist sooritada stažeerimine hindava kohtunikuna sellel retriiverite tõumasel katsel, mille hindamisõigust ta soovib ennistada.
- 10.4. Kui kohtunik on hindamisõiguse kaotanud FCI või EKL nõuete rikkumise tõttu, otsustab EKL-RTKK eestseisus* kas ja milliste nõuete täitmisel antud katsekohtuniku hindamisõigus ennistatakse.

*Kuni EKL-RTKK loomiseni täidab selle kõiki ülesandeid ERTÜ juhatus (dokumendis EKL-RTKK).